

Påskedag

Salmevalg

Påskeblomst, hvad vil du her?

Krist stod op af døde

Som året går

Herren af søvne opvågned, opsprang

Som forårssolen morgenrød

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Markus

Da sabbatten var forbi købte Maria Magdalene og Maria, Jakobs mor, og Salome vellugtende salver for at gå ud og salve ham. Og meget tidligt om morgenen den første dag i ugen kommer de til graven, da solen var stået op. Og de sagde til hinanden: Hvem skal vi få til at vælte stenen væk fra indgangen til graven? Men da de så derhen, opdagede de, at stenen var væltet fra. For den var meget stor.

Og da de kom ind i graven, så de en ung mand i hvide klæder sidde i den højre side, og de blev forfærdede. Men han sagde til dem: ”Vær ikke forfærdede! I søger Jesus fra Nazaret, den korsfæstede. Han er opstået, han er ikke her!

Se, der er stedet, hvor de lagde ham. Men gå hen og sig til hans disciple og til Peter, at han går i forvejen for jer til Gallilæa. Der skal I se ham, ligesom han har sagt jer det.”

Og de gik ud og flygtede fra graven, for de var rystede og ude af sig selv. Og de sagde ikke noget til nogen, for de var bange.

Prædiken

Min kusine syede engang en pude med to huller i. Hun brugte den, når hun så gyserfilm. For når man ser gyserfilm, så sker der indimellem noget, vi helst ikke vil se, og alligevel er vi nysgerrige. Og når der så skete noget uhyggeligt, så tog hun puden for ansigtet, og tittede ud gennem hullerne. Måske kender I selv følelsen, fra når I ser gyserfilm: Man beskytter sig mod det uhyggelige ved at tage hånden op foran øjnene, og så åbner man lige en lille sprække mellem to af fingrene, så man alligevel kan følge med i, hvad der sker. Det er fordi, vi på samme tid er frastødt og tiltrukket af det, der sker. Vi er frastødt, fordi smerten eller døden lurer lige rundt om hjørnet, og vi er

tiltrukket, fordi vi har et brændende ønske om, at de undgår døden og overlever den farefulde situation. Det er angst. Angstens væsen er, at den både vækker følelser af afsky og sympati. Kierkegaard er den person, der har forstået angsten dybest. Og han beskrev én af angstens egenskaber netop som frastødende og tiltrækkende, han kaldte angst for en ”antipatetisk sympati og en sympatetisk antipati.”

Og hvorfor begynder jeg nu med angsten, når det handler om Jesu genopstandelse i dag? Det gør jeg, fordi beretningen om Jesu opstandelse slutter sådan her: ”Og de sagde ikke noget til nogen, *for de var bange.*”

I dag har vi hejst flaget, solen er stået op og varmer endelig en smule. Jesus af Nazaret, den korsfæstede, er opstået. Det er en verdensbegivenhed uden lige i menneskenes historie, som i dag bliver fejret med pomp og pragt overalt på jorden. Men de første vidner er tre kvinder. De kommer til graven meget tidligt om morgenen

i det øjeblik, da solen står op. Og så er Jesus allerede opstået! Den mand, de elskede så højt, lever!

Og hvad er deres reaktion?

Først bliver de forfærdet, og derpå rystet og ude af sig selv. ”Og de sagde ikke noget til nogen, for de var bange.”

Det kan være svært at forstå, hvorfor de blev bange, for hvor vi står i dag, der har vi 2000 års fortolkningshistorie bag os; og vi har lært, at i dag skal vi være glade og lykkelige. Men troen på opstandelsen og forståelsen af opstandelsens betydning forstår vi ikke, blot fordi der er en tom grav. Det første jeg ville tænke, hvis jeg så en tom grav, er: ”Der er noget helt galt!” Og det er klart, for det strider imod vores orden, det strider imod respekten for døden, det strider imod erfaringen, og det strider imod naturlovene.

Første gang jeg virkelig forstod den angst, der er forbundet med kontakten til de døde, var da en bekendt fortalte om, at vedkommende besøgte ”et medie,” altså en person, der kunne komme i kontakt med de døde og

fungere som formidler, som en slags telefonlinje, mellem min bekendte og den afdøde. Jeg kunne mærke angsten prikke til mig: På den ene side havde jeg nysgerrigheden over at finde ud af, om der virkelig var kontakt til den afdøde, og nysgerrigheden efter at finde ud af, hvad den afdøde sagde; og på den anden side var det frastødende, for vi kan – i den situation – for det første hænge fast i en forkert virkelighed, og for det andet kan sådan et medie få en vældig magt over os.

Derfor forstår jeg godt kvinderne, der bliver forfærdet, rystet og ude af sig selv: Er grænserne mellem liv og død ophævet? Eller er Jesus måske fjernet af nogen? Hvad er der sket, og hvad vil der ske nu? Og netop her begynder evangeliet: med angsten. Med en følelse af, at noget er helt galt, og så måske alligevel helt rigtigt.

Kierkegaard er ofte citeret for, at angsten ikke har noget objekt, det er angst for intet – eller for det ukendte. Det er ikke helt korrekt. Det er snarere sådan, at angsten er rettet mod de muligheder, vi ikke kan gennemskue

konsekvensen af. Og sådan er det for kvinderne ved graven. De forstår, at der er nogle muligheder, men de forstår endnu ikke, hvad konsekvensen er af de muligheder. Eller sagt med andre ord: Hvis det er sandt, at Jesus lever, hvad betyder det så for os??

Det spørgsmål lurer lige under overfladen af påskeberetningen, men usikkerheden om årsagen til den tomme grav er stadig så stor, at de ikke tør stille det.

Angsten er den dominerende følelse i beretningen om den tomme grav, men midt i angsten opstår der i dag et spinkelt håb: ”I søger Jesus af Nazaret, den korsfæstede, han er ikke her, han er opstået.”

Sådan lyder englens stemme inde i graven. De skal helt ind i graven for at se englen og for at høre stemmen. Ind i mørket og kulden, i de dødes uhyggelige verden. Og der, hvor der før var død, sidder der nu en ung mand i hvide klæder med et budskab til kvinderne. Konsekvenserne af det budskab, de hører, er ufattelige. At Jesus af Nazaret, *den korsfæstede*, er opstået, betyder, at Gud har bundet

sin almagt til korset. I fredags sang vi om ”korsets gåde” i sangen ”Hil dig, frelser og forsoner.” Korsets gåde er, at den almægtige Gud vælger at stå bag den korsfæstede Jesus. Korsfæstelsen er den ultimative kærlighedsgerning. Det er en henvendelse til os mennesker om, at Gud vil fællesskabet frem for magten. At den magt, der har skabt verden, og som vi kalder Gud fader, ønsker at være Gud *blandt* os – ikke over os. Og den skabermagt ønsker at være Gud hele vejen ned i dødsriget hos alle undertrykte, pinte og døde, og dem der intet kan give; dem, der gjorde meget forkert, og dem, der endnu ikke har haft muligheden for at gøre noget forkert; (ligesom Christian, der er blevet døbt i dag.)

Hvis I kigger op i alteret, kan I se et middelalderligt billede på denne forståelse af korsfæstelsen. Den almægtige konge, Gud fader, sidder på sin trone, men holder krucifikset ud i strakt arm – mens Jesus råber: ”Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?” Den korsfæstede Jesus er Guds talerør. Gud binder sin vilje til det menneske, der kun levede for sine medmennesker.

Opstandelsen, som vi fejrer i dag, er beviset på, at korsfæstelsen er Guds vilje. Derfor søger de tre kvinder, der kommer til graven, ”Jesus af Nazaret, den korsfæstede.” Og derfor bliver de bange, for det har ændret forholdet mellem Gud og mennesker for altid. Det forhold, der før var en magtrelation, hvor menneskene skulle leve op til Guds krav, er nu blevet en kærlighedsrelation, der viser sig i vores forhold til andre mennesker.

Det er måske gådefulde ord. Og derfor vil jeg henlede jeres opmærksomhed til den salme, vi sang lige inden prædikenen. Det er en salme af Ole Sarvig, der hedder ”Som året går.” Og I må meget gerne finde den i salmebogen, det er nummer 720. Salmen beskriver på smukkeste vis det skjulte evangelium, der ligger i den tomme grav, og som i bogstaveligste forstand vil få kød og blod allerede fra 2. påskedag, i morgen.

Salmen er skrevet som en meditation over ”træets tanke.” De første fire vers er naturbilleder hentet fra vinteren,

hvor træet dør, og hvor livet ligger begravet langt under jord og sne. I vers 5 bliver det jul. Midt i den koldeste og mørkeste tid kommer ”nådens barn.” Men fra vers 6 begynder påsken, og påsken begynder under jorden: I graven. Det kan være i sorgen eller i de lag af vores sind, som vi ikke altid har adgang til. Og så synger vi i vers 9:

De, der har mistet alt, som I, dem vil jeg tage bolig i.

Gud har taget bolig i os, og sammen med hinanden kan vi synge om Jesu Kristi nærvær i vores fællesskab, sådan som vi fejrer det i nadveren.

Påskehåbet begynder med angsten, men der er et spinkelt håb: For Jesus Kristus er opstanden, ja, han er sandelig opstanden!